

ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಉದ್ದು ಬಿತ್ತನೆ ತಡವಾಗಿದೆಯೇ ?

ಕಡಲೆ ಹಾಗೂ ತೋಗರೆ ಬೆಳೆಗಳ ನಂತರ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಉದ್ದು ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆಕಾಳು ಬೆಳೆಯಾಗಿವೆ. ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಉದ್ದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪೋಟೇನ್ ಅಂಶವುಳ್ಳ ಧಾನ್ಯಗಳಾಗಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಭಾರತವು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಸರು ಧಾನ್ಯ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಬಳಕೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇದರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಫಲ ಶೇ. 33 ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಶೇ. 22 ರಷ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ, ಓರಿಸ್ಸಾ ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ರಾಜಸ್ಥಾನ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಬೆಳೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕಲಬುರಗಿಯ ಹೆಸರು ಬೆಳೆಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೇ ಸ್ಥಾನ ಹೊಂದಿದೆ. ನಂತರದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಧಾರವಾಡ, ಬೀದರ ಹಾಗೂ ಗದಗ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಹೊಂದಿವೆ. ಉದ್ದು ಬೆಳೆಯನ್ನು ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಬೀದರ, ಕಲಬುರ್ಗಿ, ಬೆಳಗಾವಿ, ಧಾರವಾಡ ಮತ್ತು ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಉದ್ದುಗಳನ್ನು ತಡವಾಗಿ ಬಿತ್ತಿದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ರೋಗಗಳು ಕಂಡುಬರಬಹುದು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾದದ್ದು 'ಬೂದಿರೋಗ'. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಈ ರೋಗ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ವಲಯ 3 ಮತ್ತು 8 ರಲ್ಲಿ ತಡವಾಗಿ ಬಿತ್ತಿದ ಮುಂಗಾರು ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ರೋಗದ ಲಕ್ಷಣಗಳು: ಎಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಬೂದಿಯಂತಹ ಹುಡುಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಮೊದಲು ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕೆಳಗಡೆ ಎಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕಂಡು ಬಂದರೂ ಅತೀ ಬೇಗ ಎಲ್ಲಾ ಎಲೆಗಳ ಮೇಲೂ ಹರಡುವುದು, ಹೀಗಾಗಿ ಪೂರ್ತಿ ಹೊಲವೇ ಬೆಳೆಗೆ ಕಾಣಬಹುದು. ರೋಗದ ತೀವ್ರತೆ ಹೆಚ್ಚಾದಾಗ ರೋಗದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಾಂಡ, ಎಲೆಯ ತೊಟ್ಟು ಮತ್ತು ಕಾಯಿಗಳ ಮೇಲೂ ಸಹ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಎಲೆಯ ತುಂಬ ಬಿಳಿ ಹುಡುಕೆ ಬೆಳೆದ ನಂತರ ಎಲೆಗಳು ಉದುರಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತವೆ. ಕಾಯಿ ಮತ್ತು ಕಾಂಡ ನೇರಳೆ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗುತ್ತವೆ. ಕಾಯಿಗಳು ಸಣ್ಣದಾಗಿ ವಿಕಾರಗೊಂಡು ಮಾಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲೇ ಒಣಗುತ್ತವೆ. ರೋಗ ತಗುಲಿದ ಹಂತಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಶೇಕಡಾ 10 ರಿಂದ 80 ರಷ್ಟು ಆರ್ಥಿಕ ಹಾನಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ರೋಗಕಾರಕ : ಎರಿಸ್ತೆಫ ಪಾಲಿಗೊನ್ಯೆ ಶಿಲೀಂಧ್ರದಿಂದ ಈ ರೋಗವು ಬರುತ್ತದೆ. ಎಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಬೆಳೆದಿರುವ ಹುಡುಕೆಯು ಶಿಲೀಂಧ್ರದ ಕವಚ ಜಾಲ, ಬೀಜಾಣು ದಂಡ ಮತ್ತು ಬೀಜಕಣಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಅವೆಲ್ಲವುಗಳಿಗೆ ಬಣ್ಣವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬೆಳೆದಾಗ ಬೂದಿಯಂತೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಶಿಲೀಂಧ್ರವು ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲಾ ಬೆಳೆಕಾಳು ಬೆಳೆಗಳ ಮೇಲಲ್ಲದೇ ಇತರೆ ಗಿಡಗಳ ಮೇಲೂ ಪರಾವಲಂಬಿಯಾಗಿರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಪಡೆದಿರುವುದರಿಂದ ವರ್ಷವಿಡಿ ಒಂದಿಲ್ಲ ಒಂದು ಅತಿಥೇಯ ಸಸ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಆಸರೆ (ಪರ್ಯಾಯ) ಸಸ್ಯಗಳಿಂದ ಮುಂಗಾರಿನಲ್ಲಿ ಹೆಸರು, ಉದ್ದಿನ ಬೆಳೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಥಮ ಸೋಂಕು ತಗಲುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಎಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಬೆಳೆಯುವ ಬೀಜ ಕಣಗಳು (ಕೊನಿಡಿಯಾ) ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಹರಡಿ ರೋಗ ಉಲ್ಬಣಿಸಲು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ರೋಗವು ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ 22 ರಿಂದ 26 ಡಿಗ್ರಿ ಸೆಲ್ಸಿಯಸ್ ಉಷ್ಣತಾಪಮಾನ ಮತ್ತು 80 ರಿಂದ 90 ಪ್ರತಿಶತ ಆರ್ಧ್ರತೆ ಇದ್ದರೆ ಬಹುಬೇಗ ಹರಡುತ್ತದೆ.

ಹತೋಟಿ: ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ಸರಿಯಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ (ಜೂನ್ 15 ರೊಳಗೆ) ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ರೋಗದ ತೀವ್ರತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಬಹುದು. ಸಾಲಿನಿಂದ ಸಾಲಿಗೆ ಮತ್ತು ಗಿಡದಿಂದ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಅಂತರ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರಿಂದ (ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ ಗಿಡಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು) ರೋಗದ ತೀವ್ರತೆ ಕಡಿಮೆ ಆಗುವುದು. ರೋಗದ ಲಕ್ಷಣ ಕಂಡ ಕೂಡಲೆ 3.0 ಗ್ರಾಂ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕರಗುವ ಶೇ. 80 ರ ಗಂಧಕ ಅಥವಾ 1 ಗ್ರಾಂ ಕಾರ್ಬನ್‌ಡೈಜಿಮ್ 50 ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಪಿ ಅಥವಾ 0.5 ಮಿ.ಲೀ. ಪ್ರೋಪಿಕ್ಲೋನಾಜೋಲ್ 25 ಇ.ಸಿ. ಅಥವಾ 1 ಮಿ.ಲೀ. ಹೆಕ್ಸಾಕ್ಲೋನಾಜೋಲ್ 5 ಇ.ಸಿ. ಅಥವಾ 1 ಮಿ.ಲೀ. ಟೆಬುಕ್ಲೋನಾಜೋಲ್ 250 ಇ.ಸಿ. ಒಂದು ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.

– ಗುರುಪಾದ ಬಳೋಲ, ಬೆಳೆಕಾಳು ವಿಭಾಗ, ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ –580 005
☎: 9986784979, ಮಿಂಚಂಚೆ: gurupadbalol@gmail.com